

UCHWAŁA

Dnia 26 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

Protokolant starszy sekretarz sądowy Mariusz Pogorzelski

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 26 października 2021 r.,

wniosku prokuratora Prokuratury Rejonowej w K.

o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w M. J. P.

za czyn określony w art. 178a § 1 kk.

na podstawie art. 80 § 2c i art. 129 § 2 i 3 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2020.365 z późn. zm.)

uchwalił:

1. zezwolić na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w M. J. P. za czyn polegający na tym, że: w dniu 12 grudnia 2019 r. prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny – samochód osobowy marki K. (...) nr. Rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości (I badanie- 0.38 mg/l) alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.;

2. zawiesić sędziego Sądu Rejonowego w M. J. P. w czynnościach służbowych;

3. obniżyć o 30% wysokość wynagrodzenia sędziego Sądu Rejonowego w M. J. P. na czas trwania zawieszenia;

4. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z 13 marca 2020 r. prokurator Prokuratury Rejonowej w K. wniósł o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w M. J. P. za czyn określony w art. 178a § 1 k.k.

Na podstawie ww. wniosku i przedłożonych wraz z nim materiałów postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej w K. o sygn. PR Ds. (...) Sąd Najwyższy uznał za uprawdopodobniony następujący stan faktyczny:

W dniu 12 grudnia 2019 r. w K. w godzinach 6:00-22:00 starszy sierżant P. B. i sierżant M. Z. pełnili służbę w patrolu zmotoryzowanym. Około godziny 23:00 na ulicy K. w K. starszy sierżant P. B. zatrzymał do kontroli drogowej pojazd marki K. (...) o nr rej. (...) z powodu przekroczenia przez kierującego pojazdem dozwolonej na tym odcinku prędkości o 30 km/h. Kierowca poruszał się z prędkością 90 km/h w miejscu gdzie obowiązywało ograniczenie do 60 km/h. Pomiar został dokonany ręcznym miernikiem prędkości ISKRA-1 o nr fabrycznym (...). Kierowca nie negował wartości dokonanego pomiaru. W toku czynności okazało się, że kierujący pojazdem marki K. (...) znajduje się w stanie nietrzeźwości (I badanie o godzinie 23:11 - 0,38 mg/l, II badanie o 23:33 – 0,33 mg/l). W tym czasie zatrzymany do kontroli kierowca poinformował funkcjonariuszy, że jest sędzią Sądu Rejonowego w M. Na miejscu zdarzenia pojawiła się zawiadomiona przez funkcjonariuszy prokurator Prokuratury Rejonowej w K. M. T. Wykonane w jej obecności kolejne badania na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu dały wynik: III badanie o godzinie 00:19 – 0,30 mg/l, IV badanie o godzinie 00:36 – 0,29 mg/l. Po uzyskaniu ww. wyników funkcjonariusze udali się z sędzią J. P. do Szpitala (...) w K., gdzie pobrano od ww. krew do czterech ampulek, kolejno: 1) (...) o godzinie 1:00, 2) (...) o godzinie 1:30, 3) (...) o godzinie 2:00, 4) (...) o godzinie 2:00.

Jak wynika z opinii toksykologiczno-sądowej Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej i Toksykologii Sądowo-Lekarskiej (...) Uniwersytetu Medycznego w K., w pobranych próbkach krwi stężenie alkoholu etylowego wynosiło :0,70 ‰ (próbka (...)), 0,61 ‰ (próbka nr (...)), 0,52 ‰ (próbka nr (...)), 0,52 ‰ (próbka nr

(...) (*opinia toksykologiczno - sądowa k. 38 akt PK Ds. (...)*). W pobranych od sędziego J. P. próbkach krwi nie wykryto obecności środków odurzających, środków psychotropowych, substancji psychoaktywnych wchodzących w skład tzw. dopalaczy oraz substancji psychotropowych z grupy kannabinoli (*opinia toksykologiczno - sądowa k. 45 akt PK Ds. (...)*).

Prezes Sądu Rejonowego w M. 13 grudnia 2019 r. zarządził natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych sędziego J. P.. Następnie, Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w (...) postanowieniem z 30 grudnia 2019 roku zawiesił sędziego J. P. w czynnościach służbowych.

Okoliczności zdarzenia ustalono w oparciu o zeznania świadków: P. B. (*k. 11-12*), M. Z. (*k. 31-33*), a także protokół badania stanu trzeźwości (*k. 2, k. 3*), protokół oględzin rzeczy (*k. 8-10*) oraz zapisu monitoringu z interwencji prowadzonej przez funkcjonariuszy w dniu 13 grudnia 2019 r. (*płyta CD k. 28*), znajdujące się w aktach PK Ds. (...). Sąd obdarzył walorem wiarygodności zeznania świadków, które pozostają w spójności z pozostałymi dowodami zgromadzonym w sprawie. Sąd Najwyższy wydając przedmiotową uchwałę oparł się na pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, w szczególności na wydanych w sprawie opiniach Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej i Toksykologii Sądowo-Lekarskiej (...) Uniwersytetu Medycznego w K.. Powyższe opinie pochodzą od podmiotu dysponującego wiadomościami specjalistycznymi. Zostały sporządzone w oparciu o prawidłowo zabezpieczony materiał dowodowy w postaci pobranych próbek krwi. Powyższe opinie są logiczne, spójne i zgodne z doświadczeniem życiowym i wskazaniem wiedzy, i zostały sporządzone przy wykorzystaniu powszechnie akceptowanych metod badawczych oraz specjalistycznego sprzętu.

Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego na podstawie postanowienia z 9 kwietnia 2020 r., postawiła Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne, czy art. 4 ust. 3 zdanie drugie Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. Z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, ze zm.; tekst skonsolidowany: Dz. Urz. UE C nr 202, s. 15, dalej: TUE) w związku z art. 279 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. Z 2004 r. nr

90, poz. 864/2, ze zm.; tekst skonsolidowany: Dz. Urz. UE C nr 202, s. 47, dalej: TFUE) w zakresie, w jakim skutkuje obowiązkiem państwa członkowskiego Unii Europejskiej polegającym na wykonywaniu środków tymczasowych odnoszących się do kształtu ustroju i funkcjonowania konstytucyjnych organów władzy sądowniczej tego państwa, jest zgodny z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 i art. 90 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 Konstytucji.

Powyższe pytanie zostało zadane w związku z postanowieniem Wielkiej Izby Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 8 kwietnia 2020 r. w sprawie C-791/19. Postanowieniem tym, na mocy 279 TFUE oraz art. 160 § 2 regulaminu postępowania przed TSUE, zastosowano środek tymczasowy w postaci zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej do zawieszenia stosowania przepisów stanowiących podstawę właściwości Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, powstrzymania się od przekazania spraw zawisłych przed Izbą Dyscyplinarną Sądu Najwyższego do rozpoznania przez skład, który nie spełnia wymogów niezależności.

Wyrokiem z 14 lipca 2021 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 4 ust. 3 zdanie drugie Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 279 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w zakresie, w jakim Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej nakłada *ultra vires* zobowiązania na Rzeczpospolitą Polską jako państwo członkowskie Unii Europejskiej, wydając środki tymczasowe odnoszące się do ustroju i właściwości polskich sądów oraz trybu postępowania przed polskimi sądami, jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 i art. 90 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i w tym zakresie nie jest objęty zasadami pierwszeństwa oraz bezpośredniego stosowania określonymi w art. 91 ust. 1-3 Konstytucji.

Jak wynika z treści uzasadnienia ww. wyroku, środki tymczasowe orzeczone postanowieniem z 8 kwietnia 2020 r. w sprawie C-791/19 wbrew art. 4 ust. 2 zdaniu pierwszemu TUE wkraczają w sposób wyraźny oraz istotny w obszar regulacji konstytucyjnej, naruszając w ten sposób polską tożsamość konstytucyjną, której immanentną częścią jest polskie sądownictwo. Zdaniem Trybunału

Konstytucyjnego żaden organ nie może zwolnić polskich obywateli, a w szczególności polskich sędziów, z obowiązku stosowania polskiej Konstytucji. Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny niezgodność norm wykreowanych przez TSUE w takim zakresie z art. 2 Konstytucji polega na tym, że wprowadzają do systemu prawnego Rzeczypospolitej nieznanne i niezgodne z Konstytucją regulacje ustroju władzy sądowniczej, zwłaszcza zawieszenia sądów i sędziów, jaki orzeczono środkiem tymczasowym TSUE z 8 kwietnia 2020 r.

Sąd Najwyższy stwierdził co następuje

Sąd Najwyższy w pełni podziela stanowisko Trybunału Konstytucyjnego zawarte w wyroku z 14 lipca 2021 r., w sprawie P 7/20.

Oceniając przedłożony przez wnioskodawcę – oskarżyciela publicznego materiał dowodowy Sąd Najwyższy stwierdza, że w sposób uzasadniony, w rozumieniu art. 80 § 2c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej jako: p.u.s.p.) uprawdopodobnił on fakt popełnienia przez sędziego J. P. wskazanego we wniosku występku z art. 178a § 1 k.k.

Strona przedmiotowa czynu sankcjonowanego w art. 178a § 1 k.k. polega na tym, że sprawca, znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym. Powyższe przestępstwo ma charakter formalny.

Sąd dyscyplinarny może zezwolić na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej jedynie, gdy zostały zgromadzone dostateczne dowody potwierdzające zasadność zarzutu popełnienia przez sędziego przestępstwa (por. uchwała SN z 13 grudnia 2002 r., SNO 45/02, OSNSD 2002, nr 1-2, poz. 50), a zatem niezbędnym warunkiem wydania takiej uchwały jest zebranie przez wnioskodawcę dowodów, które stanowią dostateczną podstawę do przedstawienia sędziemu zarzutu popełnienia przestępstwa i wskazują na duże prawdopodobieństwo jego popełnienia (por. uchwała SN z 11 lutego 2003 r., SNO 2/03, OSNSD 2003, nr 1, poz. 4).

W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci: zeznań świadków, protokołów badania stanu trzeźwości, protokołu oględzin rzeczy oraz opinie sądowo-toksykologiczne, daje podstawy do wydania uchwały zgodnie ze złożonym wnioskiem, albowiem zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez ww. przestępstwa stypizowanego w przepisie art. 178a § 1 k.k. Przedłożony Sądowi materiał dowodowy, wskazany powyżej, uprawdopodobnia w sposób co najmniej dostateczny sprawstwo J. P., tym samym uzasadniając wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego J. P. do odpowiedzialności karnej za czyn wskazany we wniosku prokuratora.

Zezwolenie na pociągnięcie sędziego J. P. do odpowiedzialności karnej za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego, wywołać musiało zgodnie z art. 129 § 2 p.u.s.p. konieczność zawieszenia go z urzędu w czynnościach służbowych, co też Sąd Najwyższy, w punkcie drugim sentencji uczynił.

Sąd Najwyższy miał na uwadze fakt, że w stosunku do sędziego J. P. - Prezes Sądu Rejonowego w M. zarządził najpierw o natychmiastowej przerwie w czynnościach służbowych, a następnie uchwałą Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnego w (...) orzekł o zawieszeniu sędziego J. P. w czynnościach służbowych.

W tym miejscu wskazać należy, że Sąd Najwyższy podejmując decyzję o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych w realiach niniejszej sprawy miał w polu widzenia, że odnosi się ono do czasu trwania postępowania karnego w przedmiocie zarzucanego sędziemu występku. Postępowanie karne natomiast toczy się niezależnie od postępowania dyscyplinarnego co wynika nie tylko z samodzielności jurysdykcyjnej sądu powszechnego i sądu dyscyplinarnego lecz pośrednio z treści art. 119 ustawy p.u.s.p.

Sąd Najwyższy miał też w polu widzenia, że inny jest charakter zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych orzekany w oparciu o przepis art. 130 p.u.s.p. a inny orzekany w oparciu o przepis art. 129 § 2 p.u.s.p.

Ostatni z wymienionych przepisów w odróżnieniu od przepisu art. 130 p.u.s.p. immanentnie związany jest z postępowaniem w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego za przestępstwo umyślne

ścigane z oskarżenia publicznego co z kolei nakazuje podjęcie decyzji w przedmiocie obniżenia wynagrodzenia na podstawie przepisu art. 129 § 3 p.u.s.p.

Zgodnie ze wskazanym przepisem obniżenie wynagrodzenia sędziego następuje w granicach od 25% do 50% jego wysokości na czas trwania zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych. Ustawa nie określa przesłanek wysokości obniżenia wynagrodzenia. Sąd zdecydował więc o obniżeniu wysokości wynagrodzenia o 30%, biorąc pod uwagę zarówno rodzaj czynu będącego przedmiotem postępowania, jak i konieczność pozostawienia sędziemu niezbędnych środków do utrzymania siebie i najbliższych. Dodatkowo ustalając wysokość orzeczonego obniżenia uposażenia Sąd miał na uwadze, że sędzia J. P. posiada nienaganną opinię służbową oraz okoliczność, że nie toczyło się do tej pory przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne. Nadto co istotne sędzia nie utrudniał czynności przeprowadzonych z jego udziałem, poddając się wszystkim prawnym czynnościom związanych z procesem dowodzenia w tej sprawie.

W związku z powyższym Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, kosztami postępowania delibacyjnego obciążając Skarb Państwa.